

שם הפרויקט		מס' פרויקט
פרטיות דיגיטלית ורגל בדלת		2022-01-071
מנחה שותף	מנחה אקדמי	
גב' נעמה אילני-צור	פרופ' ליאור פינק	
חברי הצוות		
	שי דיאמנט	טל שרגני
	shaidi@post.bgu.ac.il	talsara@post.bgu.ac.il

תקציר

בשנים האחרונות כמות המשימות שאנו מבצעים בטלפונים חכמים ("ניידים") הולך וגדל. אם לפני עשור המחשב האישי היה המכשיר הדיגיטלי המרכזי שבשימוש, היום כל החיים הדיגיטליים שלנו ב"ניידים". אנחנו קונים, צורכים תרבות וחברה, צורכים שירותי בנקאות ושירותי בריאות דרך ה"ניידים" שלנו. במקביל, מספר הולך ועולה של שירותים באינטרנט דורשים מסירת פרטים אישיים או מילוי שאלון כתנאי לשימוש במוצר או בשירות. לאור העלייה בשימוש ב"ניידים" ולאור העלייה בדרישה לספק פרטים אישיים עולה השאלה – האם המכשיר בשימוש משפיע על נכונות המשתמש למסור מידע.

במטרה לענות על שאלה זו, ביצענו ניסוי אשר יבחן את הקשר בין מכשיר המשתמש, סדר השאלות המופיעות בו, וצורת השאלון – על נכונות המשתמש למסור מידע וכמות המידע שנמסר. הניסוי בוצע באמצעות אתר אינטרנט המהווה מערכת ייעודית לביצוע הניסוי שבנינו. בניסוי השתתפו 576 נסיינים אשר התבקשו לענות על שאלון אישי במטרה להשתתף בהגרלת iPad שנערכה במסגרת הניסוי, כאשר כל נסיין שובץ באופן אוטומטי לאחת מקבוצות הניסוי. מערך הניסוי היה בין נבדקי – כל משתתף בניסוי ביצע את השאלון פעם אחת בלבד במבנה אשר הוקצה לו. מערכת האתר עקבה אחר התקדמות המשתתף בשאלון, על מנת לעקוב אחר התקדמות המשתתפים ולאתר נטישות. אוכלוסיית המשתתפים כללה סטודנטים מאוניברסיטת בן-גוריון אשר בשלב המענה על השאלון לא ידעו כי מדובר בניסוי המתבצע על ידי סטודנטים באוניברסיטה, ורק בשלב סיום הניסוי נמסרה הודעה המסבירה זאת. משך הניסוי היה 7 שבועות, כאשר לאחר 3 שבועות קוצר השאלון כדי לבחון תוצאות נוספות. השאלות אשר נשאלו כללו פרטים אישיים פשוטים כגון שם וכתובת דואר אלקטרוני, וכן פרטים מעט יותר פולשניים כגון מספר חשבון בנק.

עבור ניתוח תוצאות הניסוי הותאמו מספר מודלים של רגרסיה על סמך הנתונים שנאספו. מניתוח תוצאות הניסוי עולה כי קיים הבדל מובהק במידת מסירת המידע שנצפתה אצל משתתפים אשר ענו על השאלון ממכשירים ניידים, אל מול משתתפים אשר ענו על השאלון ממחשבים אישיים – משתתפים ממכשירים ניידים מסרו פחות מידע. בנוסף, אחוז קטן יותר של משתתפים ממכשירים ניידים השלים את השאלון. כמו כן, נצפה הבדל מובהק בין משתתפים אשר שובצו לקבוצה בה סדר השאלות בשאלון היה ברמת קושי עולה, אשר מסרו יותר מידע מאשר משתתפים בקבוצות בהן השאלות הופיעו בסדר אקראי. לבסוף, משתתפים אשר נדרשו לענות על כל השאלון בעמוד אחד מסרו פחות מידע מאשר משתמשים אשר נדרשו לעבור עמוד לאחר כל שאלה.

ניתן להסיק מתוצאות הניסוי כי השפעותיהם של המשתתפים השונים הינן אדיטיביות, וכי האינטראקציה בין המשתתפים השונים אינה משנה את השפעתם – כאשר מכשיר המשתמש הינו הגורם המשפיע ביותר על משתנה גילוי המידע בהקשר זה. לא נצפה הבדל מובהק בין משתמשים אשר נבחר עבורם המכשיר בו ישתמשו במהלך השאלון ובין משתמשים אשר יכלו לבצע את השאלון ממכשיר לבחירתם.

מילות מפתח: גילוי מידע, פרטיות דיגיטלית, ניסוי דיגיטלי, מכשירים ניידים, רגל בדלת